

correcta és amb *-a*, segons mostra la grafia de JRoig i el fet que la *ll* és del tipus *-yl-* (*krəmøy* a Mall. i Men., i en la zona Olot-Berguedà); *cremallot* (*cremaiot* Ripoll, eiv. «*cremayot*: pabilo», PzCabreiro); *cremallotada*; *cremallonada*; *cremallós*; *cremallut*.

Cremament [R. Llull; «--- duptaven de venir en cruel fam e set, per lo enemic, qui era victoriós, e lo *cremament* de la ciutat, recordant la captivitat ---», *Tirant*, Ag. II, 80]. *Cremant* [Llull]. *Cremat* adj. 'irritat' [escr. Renaix.: *DBal.*]; m. 'gust o fortor de cosa cremada' [1575: «sabor de *cremat*: adustio; sab a *cremat*: sapit adustionem», OPou, *ThPu.*, 194]; *D*Ag. dóna un ex. posterior de la frase figurada *això put a cremat*. *Crematori*. *Cremell*; *cremellant*, *-ellar*, *-ellejar*; *cremellut*. *Crement*; *crementor*. *Cremera*.

Cremor [S. XIV: Muntaner; «una *cramor* --- calt con si fos flame de foch», «le fontane qui bulia --- con él hi ach mese le mà, se-n partí la *cramor*», Reixac, *Questa*, 188.16, 193.28, trad. *l'ardor e la cholor* de l'original francès; i en el Receptari valencià de Micer Joan, a. 1466: «pren zargatona --- sobre lo ventre en un drap, e espayarà la cremor» (*BABL* VII, 326); Mâcer, citat *DBal.*, s. v. *api*; l'*InuLC* en cita testimonis en Nebrija i en un text literari medieval], no és, doncs, un cas de grafia secundària *-or* per *-ó* < *-ad*

-ATIONE, i probablement es tracta del ll. *CREMOR*, *-ORIS* «bouillie, décoction» (documentat des de Plaute, i d'origen un poc incert, derivi o no de l'arrel de *CREMARE*, mot també sense arrel indoeuropea, veg. Ernout-M.) si bé atret totalment a l'òrbita semàntica de *CREMARE* en l'època romànica; segueix essent mot de bella tradició literària i popular: «de gom a gom quan s'omple l'espai de fumarella, / y 's fon d'un cap a l'altre la serra, de *cremor*, / sota 'l mantell de flames que l'huracà flagella / ---», *Atl.*, 56; «potser no 'n tens prou ab lo foc de mas paraulas, ab la *cremor* de las mevas mans, que no podrias aguantar», Noller (*La Papall.*, 66); d'aquest mot és duplicat savi *crémor* 'tartrat'. *Cremorós*. *Cremós* 'ardorós'.

Recremar, *-mar-se*, *recremat* [1803, Belv.; escr. Renaix.]; *recremada*; *recremitud*. *Recremeir-se* (mal escrit *-mair-se*, «mustigar-se» en el «Tresor» de Griera, com a comunicat de Manresa, suposo pel corresponsal del *Dicc. de Dial. de l'IEC*); *+recremeüt* 'ressecat, socarrat pel sol i la sequera': l'he sentit sovint a una vella coneguda, intelligent i ben-parlada pagesa del Maresme (Malgrat-Sta. Susanna): «la terra *recremeida* de tant de temps de no ploure» (1971, 1972); d'ací potser el ross. *cremida* 'nyicris, persona escarransida' (Grandó, *MiscFa.*); dissimilat en *reclemeüt*, n'haurà nascut *aclameüt* (*-cle-*), que he comentat a *CLAMAR*. En forma un poc més alterada sembla que això hagi pogut donar *+encalamit* que he sentit a Joan Lluís de Rialb de Noguera (1961), parlant d'un enciam o herba, i també del confitat de la tupina, quan ja sembla que volen començar a fermentar; *AlcM* assenyala a Senterada *encalamonat*, d'un aliment o herba que ha tret floridura.

CRP.: *Cremaçebes*. *Cremaçera*. *Cremaconvents*. *A cremadent*. *Cremadit*. *Cremaçums*. *Cremaçà*. *Crema-*

palleres. *A crema-roba*, castellanisme. *Crema-rucs*.

Cremascles, V. *cremall*s

5 LLISTA CORRELATIVA DE DERIVATS I COMPOSTOS: *crem*, *crema*, *cremació*, *cremada*, *cremadell*, *cremadina*, *cremadis*, *cremadissa*, *cremador*, *cremadura*, *cremall*, *cremallat*, *cremallejar*, *cremaller*, *cremalló*, *cremallot*, *cremallotada*, *cremallonada*, *cremallós*, *cremallut*, *cremament*, *cremant*, *cremat*, *crematori*, *cremell*, *cremellant*, *cremellar*, *cremellejar*, *cremellut*, *crement*, *crementor*, *cremera*, *cremor*, *crémor*, *cremorós*, *cremós*, *recremar*, *recremar-se*, *recremat*, *recremada*, *recremitud*, *recremeir-se*, *recremeüt*, *cremida*, *reclemeüt*, *aclameüt*, *aclemeüt*, *encalamit*, *encalamonat*, *cremaçebes*, *cremaçera*, *cremaconvents*, *a cremadent*, *cremadit*, *cremaçums*, *cremaçà*, *cremapalleres*, *a crema-roba*, *crema-rucs*.

20 CREMATÍSTIC, pres del gr. *χηματιστικός* 'relatiu als negocis financers', derivat de *χηματίζομαι* 'em dedico als negocis, trafico', i aquest, de *χημα*, *-ατος* 'cosa, afer', en plural 'béns, diners'. □ 1.ª doc.: c. 1895. *Crematística* [S. xx].

Crematori, V. *cremar* *Cremell*, V. *cremar*; parlant de glaç, és grafia incorrecta per *caramell* *Cremellejar*, *cremelló*, *cremellut*, *crement*, *cremida*, V. *cremar* *Cremilleres*, V. *caramells* *Cremor*, *crémor*, *cremorós*, *cremós*, V. *cremar* *Crena*, mala grafia en lloc de *crena* *Crenxa*, *-xes*, V. *clenxa*, *créixens* *Creny*, V. *greny* *Crènyer*, *crenta*, gallicismes intolerables per *craindre*, *crainte*

35 CREOSOTA, compost savi format amb el gr. *κρέας*, *-ατος* 'carn', i *σώζω* 'jo salvo, preservo'. □ 1.ª doc.: 1868 (*SLitCosta*).

DERIV.: *Creosotar*, *-tat*. *Creosotal*. Altres compostos cultes d'aquell mot grec: *Creatina*; *creatinina*, *creatinita*. *Creosol*; *creolina*. *Creofàgia*. *Creoform*.

Crepaldina o *crepaudina*, V. *gripau* *Crepar*, V. *crebar* *Crepè*, *crepella*, V. *crep* *Crepitació*, *crepitant*, *crepitàr*, V. *crebar*

CREPUSCLE, pres del ll. *crepusculum*, id. □ 1.ª doc.: *crepúsculo*, *DTo.* 1660, i *Lacav.*; *crepúscul* (*crepus-*, err. tip., *DTo.*, 1757); *Lab.* 1839; *-uscle*, 1917. DERIV.: *Crepuscular* [1868, *SLitCosta*].

Crescendo, *crescudà*, *crescut*, V. *créixer* *Cresedor*, *cresença*, *cresència*, *cresencier*, *cresent*, V. *creure* *Cresma*, V. *crisma* (CRISTIA) *Cresol*, V. *gresol* i *creosota* *Cresola*, *cresolera*, *cresoleta*, V. *gresol* *Cresòlica*, *cresòlita*, V. *criso-*

CRESP, 'arriçat en ondes menudes', del ll. *crispus* 'arriçat, ondulat'. □ 1.ª doc.: 1481: «Los cabells han davant *creps*» en la trad. de Quintus Curci, publicada el 1481 (*D*Ag.). OPou: «cabells *crepsos* o rulls: